

Helgert Imre

(Tódebrő, 1953 –)

A védés időpontja: 2003

PhD-értekezés címe: Budapesti Városparancsnokság 1918 – 1941

Tudományos vezető: dr. Lengyel Ferenc alezredes, PhD (hadtudomány)

Tudományos eredmények:

- a) A Budapesti városparancsnokság szervezet- és működés-történetének rendszerezett feldolgozását a vizsgált időszakban;
- b) A városparancsnokság alárendeltségébe tartozó erők és védelmi szervezetek működésének bemutatását, a főváros biztonságának és közrendjének megteremtésében játszott szerepük feltárását és közreadását.

Hivatalos bírálók:

dr. *Lugosi József* ezredes, a hadtudomány kandidátusa,

dr. *Szani Ferenc* alezredes, CSc (filozófiatudomány).

Bírálóbizottság:

Elnök: dr. *Sándor Vilmos* hőr. ezredes, a hadtudomány kandidátusa.

Titkár: dr. *Horváth Csaba* alezredes, a hadtudomány kandidátusa.

Tagok: dr. *Benke Gyula* ezredes, PhD (hadtudomány),

dr. *Berek Lajos* ezredes, a hadtudomány kandidátusa,

dr. *Mráz István* vezérőrnagy, PhD (hadtudomány).

PhD-értekezés tartalma:

Bevezetés

1. A Magyar Honvédség feladatainak átalakulása
2. A témaválasztás indoklása, aktualitása
3. A kutatási célkitűzések
4. A téma a hazai és külföldi szakirodalomban
5. A kutatási módszerek

I. A Budapesti Városparancsnokság elődszervezetei

1. A térparancsnokságok létrejötte az állandó haderőben
2. A honvéd térparancsnokságok az 1848/49-es szabadságharc idején
3. A kormányshely város -, (helyőrség) parancsnoksága a szabadságharc alatt
4. A Magyar Királyi Budapesti honvéd térparancsnokság az Osztrák-Magyar Monarchia alatt

II. A Budapesti Városparancsnokság megalakítása, működése a Polgári Demok-Ratikus Forradalom és a Tanácsköztársaság alatt

1. A katonapolitikai helyzet Magyarországon a forradalmak alatt
2. A Budapesti Városparancsnokság megalakulása
3. A városparancsnokság a Tanácsköztársaság alatt
4. A karhatalmi feladatok ellátására rendelt szervezetek

III. A Budapesti Városparancsnokság a román megszállás hónapjaiban

1. katonapolitikai helyzet a Tanácskormány bukása után
2. Budapest román megszállása
3. A városparancsnokság a változó helyzetben

IV. A Budapesti Városparancsnokság tevékenysége a nemzeti hadsereg buda-pesti bevonulása után

1. A Nemzeti Hadsereg létrejötte
2. A városparancsnokság feladatai
3. A városparancsnokság a karhatalmi erők irányítója
4. A városparancsnokság védelmi szerveinek működése

V. A Budapesti Városparancsnokság az 1. Vegyes-Dandár és az I. Hadtest alárendeltségében

1. A békekötés és következménye
2. A városparancsnokság szervezeti átalakításai
3. A békés évek feladatai
4. A városparancsnokság fejlesztése

Befejezés

1. A kutatómunka összegzése
2. A kutatás során elért új tudományos eredmények
3. Ajánlások
4. További kutatási irányok

Mellékletek

1. sz. melléklet: Hunke altábornagy parancsa a cs. és kir. és honvéd területi szervek összevonására (1918. november 3.)
2. sz. melléklet: A hadügyminiszteri rendelet a kerületparancsnokságok szék-helyén felállítandó karhatalmi parancsnokságokra (1918. november 11.)
3. sz. melléklet: A Budapesti Városparancsnok napiparancsa (1919. április 13.)
4. sz. melléklet: Haubrich József népbiztos parancsa a budapesti karhatalmi főparancsnokság megalakítására (1919. május 7.)
5. sz. melléklet: A Budapesti Katonai (Karhatalmi) Főparancsnokság intézkedése A városparancsnokság felé irányító hivatalok felállítási tervére (1919. május 31.)
6. sz. melléklet: A Budapesti Városparancsnok intézkedése rohamzászlóalj felállítására ((1919. június 21.)
7. sz. melléklet: A Budapesti Városparancsnokság cáfolata a tiszték elleni merényletről (1919. július 31.)
8. sz. melléklet: A Budapesti Városparancsnokság rendkívüli parancsa a tanácskormány bukása alkalmából (1919. augusztus 2.)
9. sz. melléklet: Schnetzer Ferenc hadügyminiszter rendelete a fegyveres kar-hatalom megszervezésére (1919. augusztus 10.)
10. sz. melléklet: Kimutatás a karhatalmi erőkről (1919. október)
11. sz. melléklet: A budapesti karhatalmi főparancsnok intézkedése a karhatalmi tartalék alkalmazására (1919. október 27.)
12. sz. melléklet: A hadügyminiszter rendelete a Budapesti Karhatalmi Főparancsnokság és a Budapesti Városparancsnokság összevonására (1919. december 13.)
13. sz. melléklet: A Budapesti Katonai Városparancsnokság védelmi helyzet-jelentése (1920. február 10.)
14. sz. melléklet: A Budapesti Körletparancsnokság karhatalmi intézkedései Somogyi Béla temetése alkalmából (1920. február 21.)
15. sz. melléklet: Budapesti Katonai Városparancsnokság Védelmi Osztályának létszámviszonyai (1920. február 26.)
16. sz. melléklet: A Budapesti Körletparancsnokság a proletárdiktatúra kikiáltásának évfordulóján készültségbe helyezi alárendelt csapatait, és a budapesti városparancsnokot a legkíméletlenebb fegyverhasználatra jogosítja fel (1920. március 19.)
17. sz. melléklet: A budapesti körletparancsnok parancsa a nemzeti hadsereg vérmezőn tett esküje alkalmából (1920. április 6.)
18. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok parancsa a nemzeti hadsereg vérmezőn végrehajtandó esküje előkészítésére (1920. április 8.)
19. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok intézkedése rohamosztag szervezésére (1920. május 21.)
20. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok intézkedése a kormányzó elleni állítólagos merénylet megelőzésére (1920. június 22.)
21. sz. melléklet: A budapesti körletparancsnok intézkedése a területenkívüli hadosztály összeállítására (1920. augusztus 16.)
22. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok elrendeli a készültséget a béke ratifikálása alkalmából (1920. november 10.)
23. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok intézkedése az oroszországból hazaérkezett hadifoglyok első csoportjának fogadására (1920. november 16.)

24. sz. melléklet: Hadrend és létszám kimutatás A Budapesti Katonai Városparancsnokság alá tartozó tvk. h.o. alakulatairól
25. sz. melléklet: A Budapesti Városparancsnokság intézkedése a nyomdászok sztrájkjának sztrájk törő osztaggal történő felszámolására (1921. február 21.)
26. sz. melléklet: A Budapesti Városparancsnokság „T” osztályvezetőjének intézkedése készütségi szolgálat bevezetésére (1921. március 8.)
27. sz. melléklet: A Budapesti Városparancsnok parancsa az országgyűlés ünnepélyes megnyitása alkalmából végrehajtandó díszel-gésre (1927. január 26.)
28. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok intézkedése a díszelgéseken résztvevő küldöttségek összeállítására (részlet) (1930. szeptember 25.)
29. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok intézkedése karhatalmi készütségre május 1-je alkalmából (1939. április 26.)
30. sz. melléklet: A budapesti városparancsnok intézkedése szigorító rendszabályok bevezetésére 1941 május 16.-án

Felhasznált irodalom

A szerző tudományos tevékenységének felsorolása